

Cuprins

Cuvânt-înainte	XXI
Abrevieri uzuale.....	XXVII
Titlul I. Considerații generale privind instituția moștenirilor.....	1
Capitolul I. Reguli generale privitoare la moștenire	5
Secțiunea 1. Precizări terminologice.....	5
§1. Termenii „moștenire”, „succesiune”, „ereditate”	5
§2. Termenii „ <i>de cuius</i> ”, „autor”	8
§3. Termenii „succesibil”, „succesor”, „moștenitor”, „ereditate”	9
§4. Termenul „masă succesorală”	16
Secțiunea a 2-a. Tipuri de moștenire.....	19
§1. Noțiuni generale	19
§2. Moștenirea legală (<i>ab intestat</i>)	20
§3. Moștenirea testamentară	23
§4. Coexistența moștenirii legale cu moștenirea testamentară	23
§5. Fundamentele transmisiunii succesoriale	25
Secțiunea a 3-a. Caracterele juridice ale transmisiunii moștenirii	27
§1. Noțiuni generale	27
§2. Caracterele juridice ale transmisiunii succesoriale	27
2.1. Transmisiune pentru cauză de moarte	28
2.2. Caracter universal.....	28
2.3. Caracter unitar.....	31
2.3.1. Succesiunea anomală	32
2.4. Caracter indivizibil.....	47
Capitolul II. Deschiderea moștenirii.....	50
Secțiunea 1. Locul și data deschiderii succesiunii	50
§1. Aspecte generale.....	50
§2. Locul deschiderii succesiunii.....	52
§3. Data deschiderii succesiunii	58
Secțiunea a 2-a. Condițiile cerute pentru a succede	60
§1. Enumerarea condițiilor	60
§2. Capacitatea succesorală	61
2.1. Noțiunea de „capacitate succesorală”.....	61
2.2. Persoanele care au capacitate succesorală.....	62
2.3. Persoanele care nu au capacitate succesorală.....	65
§3. Vocația la moștenire	67

3.1. Vocația generală, abstractă.....	68
3.2. Vocația concretă.....	68
§4. Nedemnitățile succesorală.....	69
4.1. Noțiuni.....	69
4.2. Nedemnitățile de drept. Cazuri de nedemnități.....	71
4.2.1. Atentatul la viața celui care lasă moștenirea.....	71
4.2.2. Atentatul la viața unui alt succesibil.....	72
4.3. Nedemnitățile judiciare. Cazuri de nedemnități.....	75
4.4. Modul de operare a nedemnității.....	77
4.5. Efectele nedemnității succesorală.....	78
4.5.1. Efectele nedemnității față de nedemn.....	78
4.5.2. Efectele nedemnității față de descendenții nedemnului.....	80
4.5.3. Efectele față de terți. Teoria moștenitorului aparent.....	80
4.5.4. Înlăturarea efectelor nedemnității.....	82
§5. Succesibilul să nu fi fost dezmoștenit.....	83
§6. Succesibilul în linie colaterală trebuie să se afle în raport cu defunctul până la gradul al IV-lea de rudenie.....	84

Titlul II. Moștenirea legală 85

Capitolul I. Devoluțiunea legală a moștenirii..... 85

Secțiunea 1. Condițiile moștenirii legale.....	85
§1. Noțiuni introductive.....	85
§2. Fundamentele vocației succesorală legale.....	85
§3. Principiile devoluțiunii legale a moștenirii și excepțiile de la aceste principii (art. 964 C.civ.).....	89
3.1. Primul principiu – principiul chemării la moștenire a rudelor, în ordinea claselor de moștenitori.....	89
3.2. Al doilea principiu – atribuirea bunurilor în cazul dezmoștenirii.....	92
3.3. Al treilea principiu – principiul proximității gradului de rudenie între moștenitorii din aceeași clasă.....	93
3.3.1. Prima excepție.....	93
3.3.2. A doua excepție.....	93
3.4. Al patrulea principiu – principiul egalității între rudele din aceeași clasă și de același grad chemate la moștenire.....	107
3.4.1. Prima excepție – reprezentarea succesorală (împărțirea pe tulpini).....	107
3.4.2. A doua excepție – împărțirea pe linii în cadrul clasei a II-a.....	108
Secțiunea a 2-a. Reguli aplicabile diferitelor categorii de moștenitori legali.....	110

§1. Descendenții	110
1.1. Împărțirea moștenirii între descendenți.....	111
1.2. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al descendenților	111
§2. Ascendenții privilegiați și colateralii privilegiați.....	112
2.1. Ascendenții privilegiați	113
2.1.1. Vocația părinților firești în cazul adopției.....	113
2.1.2. Vocația adoptatorului.....	114
2.2. Împărțirea moștenirii între ascendenții privilegiați și între ei și colateralii privilegiați.....	114
2.3. Caractere juridice ale dreptului la moștenire al ascendenților privilegiați.....	115
2.4. Colateralii privilegiați	116
2.5. Împărțirea moștenirii între colateralii privilegiați	119
2.6. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al colateralilor privilegiați.....	122
§3. Ascendenții ordinari.....	123
3.1. Împărțirea moștenirii între ascendenții ordinari	123
3.2. Caractere juridice ale dreptului la moștenire al ascendenților ordinari.....	124
§4. Colateralii ordinari.....	124
4.1. Împărțirea moștenirii între colateralii ordinari	125
4.2. Caractere juridice ale dreptului la moștenire al colateralilor ordinari	126
§5. Drepturile succesoriale ale soțului supraviețuitor.....	126
5.1. Condiții cerute soțului supraviețuitor pentru a moșteni	126
5.2. Caractere juridice ale dreptului la moștenire al soțului supraviețuitor	129
5.3. Drepturile succesoriale ale soțului supraviețuitor reglementate de Codul civil	130
5.3.1. Drepturile succesoriale ale soțului supraviețuitor în concurs cu clasele de moștenitori.....	131
5.3.2. Modul de stabilire a cotei de moștenire a soțului supraviețuitor.....	133
5.3.3. Corelația dintre dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor și comunitatea de bunuri a soților – comunitatea legală/comunitatea convențională.....	135
5.3.4. Dreptul special de moștenire al soțului supraviețuitor asupra mobilierului și obiectelor de uz casnic. Particularități. Natura juridică	137
5.3.5. Dreptul de abitație al soțului supraviețuitor.....	141
§6. Vacanța succesorală.....	147
6.1. Noțiuni.....	147

6.2. Natura juridică.....	149
6.3. Procedura constatării vacanței succesoriale	151
6.4. Certificatul de vacanță succesorală	155

Titlul III. Liberalitățile 157

Capitolul I. Trăsături generale..... 157

Secțiunea 1. Introducere.....	157
Secțiunea a 2-a. Liberalitățile sunt acte juridice gratuite	158
§1. Elementul obiectiv	158
§2. Elementul subiectiv	159
Secțiunea a 3-a. Liberalitățile și actele dezinteresate (actele de binefacere)	165
Secțiunea a 4-a. Formalismul.....	166
Secțiunea a 5-a. Liberalitățile. Dispoziții comune	167
Secțiunea a 6-a. Consimțământul.....	168
§1. Viciile de consimțământ	169
Secțiunea a 7-a. Capacitatea.....	170
§1. Incapacități de a dispune.....	172
§2. Incapacități de a primi	173
Secțiunea a 8-a. Obiectul liberalității	174
Secțiunea a 9-a. Cauza	175
§1. Elementul material.....	175
§2. Elementul psihologic	176
Secțiunea a 10-a. Forma.....	178
Secțiunea a 11-a. Voințele pioase	179

Capitolul II. Contractul de donație..... 180

Secțiunea 1. Donația – liberalitate clasică.....	180
§1. Noțiune	180
§2. Interpretarea contractului de donație	181
§3. Caractere juridice ale contractului de donație.....	181
3.1. Caracterul gratuit al donației	181
3.2. Caracterul solemn al contractului de donație	182
3.3. Caracterul unilateral al contractului de donație.....	183
3.4. Caracterul translativ de proprietate al contractului de donație	184
§4. Condițiile de validitate ale contractului de donație	184
4.1. Condiții de fond.....	184
4.1.1. Capacitatea de a contracta.....	184
4.1.2. Consimțământul părților	185
4.1.3. Un obiect determinat și licit.....	185
4.1.4. O cauză licită și morală.....	186

4.2. Condiții de formă ale contractului de donație	186
§5. Principiul irevocabilității donațiilor.....	190
5.1. Clauze incompatibile cu principiul irevocabilității.....	194
5.1.1. Condițiile pur potestative stipulate în favoarea debitorului	194
5.1.2. Plata datoriilor viitoare nedeterminate.....	194
5.1.3. Dreptul donatorului de a dispune în continuare de bunul donat	194
5.1.4. Rezervarea dreptului de denunțare unilaterală a contractului	195
5.2. Clauze permise a fi inserate în contractul de donație	195
5.2.1. Clauze prin care contractul de donație este afectat de un termen	195
5.2.2. Clauze prin care contractul de donație este afectat de o condiție	195
5.2.3. Clauze prin care se stipulează plata datoriilor prezente	195
5.2.4. Clauza de reîntoarcere convențională a bunului donat	195
5.2.5. Clauze ce privesc donația cu rezerva uzufructului.....	196
5.2.6. Clauza de inalienabilitate.....	196
§6. Revocabilitatea donațiilor între soți.....	197
§7. Celelalte cauze de revocare a donațiilor	199
7.1. Revocarea donațiilor pentru neexecutarea sarcinilor.....	199
7.2. Revocarea pentru ingraturitudine.....	201
7.2.1. Revocarea donației pentru atentat la viața donatorului sau a unei persoane apropiate lui	202
7.2.2. Revocarea pentru fapte penale, cruzimi sau injurii grave la adresa donatorului.....	203
7.2.3. Revocarea pentru refuz de alimente.....	204
7.2.4. Acțiunea în revocare	205
7.3. Revocarea promisiunii de donație	206
Secțiunea a 2-a. Efectele contractului de donație.....	207
§1. Efectele donațiilor între părți	207
§2. Obligațiile donatorului.....	208
§3. Obligațiile donatarului	209
§4. Opozabilitatea donațiilor în raport cu terți.....	210
Secțiunea a 3-a. Donațiile indirecte, donațiile simulate și darurile manuale.....	211
§1. Donațiile indirecte	211
1.1. Renunțarea la un drept.....	212
1.2. Remiterea de datorie.....	213
1.3. Stipulația în favoarea unei terțe persoane.....	213

1.4. Plata datoriei altuia	214
§2. Donațiile simulate	214
2.1. Donațiile deghezate	214
2.2. Donația simulată prin interpunere de persoane	215
§3. Darurile manuale	216
3.1. Noțiune	216
3.2. Obiectul darului manual	217
3.3. Problema darurilor de nuntă	221
3.4. Dovada darului manual.....	221
§4. Donațiile făcute viitorilor soți în vederea căsătoriei și donațiile între soți (donațiile mutuale)	221
Secțiunea a 4-a. Alte tipuri de liberalități (liberalități atipice).....	226
§1. Clauza de preciput	226
1.1. Reglementare	226
1.2. Natura juridică.....	228
1.2.1. Clauza de preciput – act convențional.....	228
1.2.2. Clauza de preciput – act <i>mortis causa</i>	230
1.2.3. Clauza de preciput – liberalitate	230
1.2.4. Concluzii	236
§2. Sponsorizarea.....	237
2.1. Forma contractului.....	237
2.2. Caracterile juridice ale contractului de sponsorizare	237
2.3. Părțile contractului.....	240
2.4. Obiectul contractului de sponsorizare	241
2.5. Efectele și încetarea contractului de sponsorizare	241
§3. Mecenatul	242
3.1. Elemente specifice mecenatului	243
3.2. Efectele actului de mecenat	243
3.3. Mecenatul este o donație atipică.....	244
3.4. Mecenatul nu este o varietate a legatului cu titlu particular ...	244
§4. Liberalități care prezintă dificultăți de calificare	245
4.1. Actele de executare a unor obligații naturale	245
4.2. Liberalitățile remuneratorii sau modice.....	246
4.3. Instituirea contractuală: donație de bunuri viitoare (<i>mortis causa</i>)?.....	248
4.3.1. Argumente <i>in favorem</i>	249
4.3.2. Instituirea contractuală. Definiție.....	250
4.3.3. Efectele donației de bunuri viitoare în timpul vieții donatorului	252
4.3.4. Efectele donației de bunuri viitoare după decesul donatorului.....	253
4.3.5. Donația de bunuri viitoare și rezerva succesorală.....	254
4.3.6. Reducțiunea donației de bunuri viitoare făcute anterior căsătoriei	255

4.3.7. Reducțiunea donației de bunuri viitoare făcute în timpul căsătoriei.....	255
4.3.8. Concluzii.....	255
§5. Donațiile pioase (cele făcute în favoarea Bisericii).....	256

Titlul IV. Moștenirea testamentară 259

Capitolul I. Testamentul 259

Secțiunea 1. Noțiunea de „testament”.....	259
§1. Moștenirea testamentară.....	259
§2. Testamentul. Definiție.....	260
§3. Caracterele juridice ale testamentului.....	261
3.1. Testamentul este un act juridic unilateral, din punctul de vedere al formării sale.....	261
3.2. Testamentul este un act juridic esențialmente personal.....	263
3.3. Testamentul este un act juridic individual.....	263
3.4. Testamentul este un act juridic solemn.....	264
3.5. Testamentul este un act juridic pentru cauză de moarte, gratuit.....	264
3.6. Testamentul este un act juridic esențialmente revocabil.....	265
§4. Cuprinsul testamentului.....	266
Secțiunea a 2-a. Condiții de fond și de formă ale testamentului.....	267
§1. Condiții de fond pentru validitatea testamentului.....	267
1.1. Capacitatea.....	267
1.1.1. Incapacitățile de a dispune prin testament.....	268
1.1.2. Incapacitățile de a primi prin testament.....	270
1.2. Consimțământul.....	273
1.3. Obiectul testamentului.....	274
1.4. Cauza testamentului.....	276
§2. Condiții generale de formă pentru validitatea testamentului.....	279
2.1. Forma scrisă.....	279
2.2. Forma actului separat – interzicerea testamentului reciproc (conjunct).....	281
2.3. Sancțiunea nerespectării condițiilor de formă.....	287
2.3.1. Limitări și derogări ale efectelor nulității absolute.....	288
§3. Proba testamentului.....	290
§4. Interpretarea testamentului.....	290

Capitolul II. Diferite feluri de testamente 292

Secțiunea 1. Testamentele ordinare.....	292
§1. Condiții speciale de formă. Enumerare.....	292
§2. Testamentul olograf.....	293

2.1. Precizări necesare în legătură cu aceste trei condiții	
de formă	294
2.1.1. Scrierea	294
2.1.2. Data	296
2.1.3. Semnătura	298
§3. Testamentul autentic	301
Secțiunea a 2-a. Testamente privilegiate	306
Secțiunea a 3-a. Alte forme testamentare	308
§1. Testamentul privind sumele de bani depuse la orice instituție	
de credit (C.E.C. sau alte unități bancare)	308
§2. Testamentul făcut de cetățenii români în străinătate	311
§3. Testamentul internațional	311

Capitolul III. Regimul juridic al principalelor dispoziții

testamentare	312
Secțiunea 1. Legatul	312
§1. Definiție. Desemnarea legatarului	312
§2. Clasificarea legatelor. Criterii de clasificare	315
2.1. Clasificarea legatelor după obiectul lor	316
2.1.1. Legatul universal	316
2.1.2. Legatul cu titlu universal	319
2.1.3. Legatul cu titlu particular (singular)	320
2.1.3.1. Legatul nudei proprietăți	322
2.1.3.2. Legatul uzufructului	322
2.1.3.3. Legatul bunului altuia	323
2.1.3.4. Legatul bunului indiviz	324
2.1.3.5. Legatul rentei viagere sau al unei creanțe	
de întreținere	325
2.1.3.6. Legatul alternativ	325
2.1.3.7. Legatul conjunctiv	325
2.1.3.8. Legatul unor bunuri incorporale	326
2.1.3.9. <i>Legatum liberationis</i>	326
2.1.3.10. Legatul unui fapt posibil și licit	326
2.1.3.11. Legatul dreptului succesoral moștenit	
de testator	326
2.1.4. Problema cumulului de legate	327
2.1.5. Sarcina excesivă a legatului cu titlu particular	327
2.1.6. Cheltuielile predării legatului	327
2.1.7. Dreptul de preferință al creditorilor moștenirii	
față de legatari	328
2.2. Clasificarea legatelor în funcție de modalitatea care	
le afectează	328
2.2.1. Legatul pur și simplu	328

2.2.2. Legatul cu termen	329
2.2.3. Legatul sub condiție	329
2.2.4. Legatul cu sarcină (<i>sub modo</i>)	331
2.3. Testamentul pios	333
Secțiunea a 2-a. Ineficacitatea legatelor	334
§1. Noțiune. Cauze	334
§2. Nulitatea legatelor	335
§3. Revocarea legatelor	336
3.1. Revocarea voluntară a legatelor	336
3.1.1. Revocarea voluntară expresă (directă)	337
3.1.2. Revocarea voluntară tacită sau indirectă	338
3.2. Retractarea revocării voluntare a legatelor	351
3.3. Revocarea judecătorească a legatelor	352
§4. Caducitatea legatelor	355
4.1. Cazurile de caducitate	355
§5. Consecințele ineficacității legatelor. Dreptul de acrescământ (sau de adăugire)	362
§6. Substituția vulgară și legatul conjunctiv	363
Secțiunea a 3-a. Dezmoștenirea (exheredarea)	366
§1. Noțiune	366
§2. Tipurile exheredării	378
2.1. Exheredarea directă	378
2.2. Exheredarea indirectă	378
2.3. Exheredarea sancțiune (clauza penală)	380
2.4. Concluzii privind exheredarea	382
Secțiunea a 4-a. Execuțiunea testamentară	384
§1. Noțiune	384
§2. Natura juridică a instituției executorului testamentar	385
§3. Atribuțiile și puterile executorului testamentar	387
§4. Încetarea execuțiunii testamentare	389
Capitolul IV. Limitele dreptului de dispoziție asupra moștenirii	391
Secțiunea 1. Limitarea dreptului de dispoziție al testatorului	391
§1. Considerații introductive	391
§2. Interzicerea pactelor asupra unei succesiuni viitoare	391
§3. Interzicerea substituțiilor fideicomisare	394
3.1. Definiție. Sediul materiei	394
3.2. Substituțiile fideicomisare. Scurt istoric	394
3.3. Natura juridică a substituțiilor fideicomisare	396
3.4. Elementele specifice substituției fideicomisare	400
3.4.1. Existența unei singure liberalități având același obiect, în favoarea a doi beneficiari	400
3.4.2. Obligarea primului gratificat de a administra bunurile fideicomisare	402

3.5. Moartea dispunătorului.....	404
3.5.1. Efectele morții dispunătorului în cazul substituției realizate prin donație	404
3.5.2. Efectele morții dispunătorului în cazul substituției realizate prin testament.....	404
3.6. Eficacitatea substituției.....	406
3.6.1. Realizarea substituției prin donație.....	406
3.6.2. Substituția se realizează prin testament	410
3.6.2.1. Până la deschiderea substituției	412
3.6.2.2. La deschiderea substituției	412
3.7. Substituția fideicomisară și fiducia.....	412
3.8. Concluzii în privința substituției fideicomisare.....	413
3.9. Donația graduală (în dreptul francez).....	415
§4. Liberalități reziduale.....	419
4.1. Fideicomisul fără obligație	419
4.2. Legatul <i>de residuo</i>	419
4.3. Dublul legat condițional (sau legatul dublu condițional)	423
4.4. Fiducia.....	423
4.5. Substituția vulgară.....	424
Secțiunea a 2-a. Rezerva succesorală și cotitatea disponibilă.....	424
§1. Moștenitorii rezervatari. Preliminarii	424
1.1. Cotitatea disponibilă și rezerva succesorală	425
1.2. Caracterele juridice ale rezervei	426
1.3. Calculul rezervei. Generalități.....	431
1.4. Moștenitorii rezervatari	432
1.4.1. Rezerva descendenților	433
1.4.2. Rezerva ascendenților privilegiați.....	434
1.4.3. Rezerva soțului supraviețuitor	437
1.4.4. Cotele de rezervă ale soțului supraviețuitor.....	439
1.4.5. Particularități ale rezervei soțului supraviețuitor	441
1.4.6. Cotitatea disponibilă specială a soțului supraviețuitor	442
1.4.7. Concluzii privind rezerva succesorală	448
1.5. Calculul rezervei și al cotității disponibile. Reducțiunea liberalităților excesive	449
Secțiunea a 3-a. Reducțiunea liberalităților excesive.....	453
§1. Noțiune	453
§2. Persoanele care pot invoca reducțiunea	454
§3. Efectele reducțiunii.....	455
§4. Ordinea reducțiunii liberalităților excesive.....	456
4.1. Legatele se reduc înaintea donațiilor	456
4.2. Legatele se reduc toate deodată și proporțional cu valoarea lor.....	457

4.3. Donațiile se reduc succesiv în ordinea inversă a datei lor, începând cu cea mai nouă.....	457
4.4. Reducțiunea unor liberalități speciale.....	458
Secțiunea a 4-a. Raportul donațiilor.....	459
§1. Noțiuni și reglementare.....	459
§2. Donații supuse raportului.....	460
§3. Donații scutite de obligația de raport (art. 1.150 C.civ.).....	460
§4. Condițiile obligației legale de raport al donațiilor.....	461
§5. Modurile de efectuare a raportului.....	462
§6. Căile de realizare a raportului.....	463
§7. Raportul datoriilor.....	464

Titlul V. Transmisiunea moștenirii..... 467

Capitolul I. Dreptul de opțiune succesorală..... 467

Secțiunea 1. Noțiuni generale privind dreptul de opțiune succesorală	467
§1. Opțiunea succesorală – drept potestativ.....	467
§2. Variante de opțiune succesorală (conținutul dreptului de opțiune succesorală).....	468
§3. Subiectele dreptului de opțiune succesorală.....	469
3.1. Moștenitorii legali.....	470
3.2. Legatarii.....	472
3.3. Dreptul creditorilor succesibilului.....	473
3.3.1. Acțiunea oblică.....	475
3.3.2. Acțiunea pauliană.....	476
§4. Caracterele juridice ale actului de opțiune succesorală.....	477
§5. Condiții de validitate ale actului de opțiune succesorală.....	482
5.1. Capacitatea cerută pentru exercitarea dreptului de opțiune succesorală.....	482
5.2. Consimțământul.....	487
5.3. Obiectul și cauza actului de opțiune succesorală.....	488
5.4. Condițiile de formă ale actului de opțiune succesorală.....	488
5.5. Sancțiunea condițiilor de validitate.....	488
§6. Termenul de opțiune succesorală. Reglementare.....	489
6.1. Natura juridică a termenului de opțiune succesorală.....	495
6.2. Domeniul de aplicare a termenului de opțiune succesorală....	496
6.3. Curgerea termenului de opțiune succesorală.....	497
6.4. Suspendarea termenului de opțiune.....	498
6.5. Întreruperea termenului de opțiune.....	500
6.6. Repunerea în termenul de opțiune.....	500
6.7. Efectele împlinirii termenului de opțiune succesorală.....	501
Secțiunea a 2-a. Exerțarea dreptului de opțiune succesorală.....	503
§1. Acceptarea pură și simplă a moștenirii.....	503

1.1. Acceptarea voluntară expresă, directă	503
1.2. Acceptarea voluntară tacită	505
1.2.1. Acte cu (fără) semnificația acceptării tacite.....	506
1.2.2. Rezerva (declarația) expresă de neacceptare	511
1.3. Acceptarea pură și simplă forțată	515
1.3.1. Natura juridică	515
1.3.2. Condițiile acceptării forțate.....	516
§2. Efectele acceptării pure și simple	518
2.1. Efecte generale	518
2.2. Efecte speciale (în cazul acceptării forțate).....	520
2.3. Alte efecte ale acceptării moștenirii	521
§3. Renunțarea la moștenire	526
3.1. Caracterele juridice ale renunțării la moștenire.....	528
3.2. Efectele renunțării la moștenire.....	530
3.3. Revocarea (retractarea) renunțării la moștenire.....	531
3.4. Renunțarea frauduloasă	533
Capitolul II. Transmisiunea activului și pasivului succesoral.....	533
Secțiunea 1. Obiectul transmisiunii	533
§1. Transmisiunea activului succesoral	534
§2. Transmisiunea pasivului succesoral.....	535
2.1. Situația creditorilor personali ai moștenitorilor.....	538
2.2. Regresul între moștenitori. Insolvabilitatea unuia dintre moștenitori	538
2.3. Raportul datoriilor	539
§3. Problema separării masei patrimoniale a bunurilor moștenite. Situația creditorilor succesiunii	539
§4. Transmisiunea posesiunii moștenirii. Moștenitorii sezinari. Sezina.....	541
§5. Preluarea bunurilor succesiunii de către moștenitori	557
§6. Trimiterea în posesie. Dreptul comparat.....	562
Secțiunea a 2-a. Dovada calității de moștenitor	563
§1. Stabilirea legii aplicabile succesiunii.....	564
§2. Regulamentul (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului.....	569
§3. Procedura succesorală notarială.....	572
3.1. Natura procedurii succesorale notariale	572
3.2. Principiile procedurii succesorale notariale.....	573
3.3. Conținutul procedurii succesorale notariale	574
3.4. Încheierea finală	577
§4. Certificatul de moștenitor sau de legatar. Natura juridică	580
§5. Certificatul de calitate succesorală	592
§6. Certificatul european de moștenitor.....	594

§7. Certificatul de lichidare a pasivului succesoral	602
§8. Partajul succesoral	605
Secțiunea a 3-a. Petiția de ereditate.....	609
§1. Noțiune	609
§2. Părțile.....	610
§3. Natura juridică. Caractere juridice.....	610
§4. Efectele acțiunii	611
Secțiunea a 4-a. Indiviziunea și împărțeala moștenirii.....	613
§1. Indiviziunea succesorală.....	613
§2. Modalități ale partajului.....	616
§3. Partajul (împărțeala) de ascendent.....	618
3.1. Efectele împărțelii de ascendent.....	622
3.2. Ineficacitatea împărțelii de ascendent.....	623